

TALEBİN DÜŞMESİ, ENERJİ SEKTÖRÜNÜN BİR SONRAKİ MÜCADELESİ*

Carbon Brief web sitesinde bu ayın başlarında bildirildiği gibi, İngiltere elektrik üretiminin 1994'ten bu yana en düşük seviyesinde olması, enerji piyasasında çok fazla göz ardı edilen bir eğilimi yansıtıyor. Enerji sektörünün arz tarafı yani OPEC'in her ay ne ürettiği ve Rusya'nın Avrupa'ya ne kadar gaz ihraç ettiği, hikâyenin sadece yarısı. Değişen talep modeli, getirilerin zaten rekabet ve düzenlemeyle sınırlandırıldığı bir sektörde, şirketler ve yatırımcılar için gerçek bir zorluk teşkil ediyor. Tüketimdeki düşüş İngiltere veya elektrik ile sınırlı değil. Son on yılda, gelişen dünya genelinde hem toplam enerji talebi hem de elektrik kullanımı düştü. 2010'dan bu yana, Uluslararası Enerji Ajansı üyesi olan 30 ülkenin 18'inde talep azaldı.

Tüketimdeki düşüşün birkaç farklı nedeni var. Teknik gelişmeler, çamaşır makineleri ve buzdolaplarından bilgisayar sunucularına kadar çeşitli ürünlerin verimliliğini artırmış, LED aydınlatmanın tanıtılması gibi yasal değişikliklerle desteklenmiştir. Bazı ülkelerde talepteki düşüşün bir bölümü düşük ekonomik büyümeden kaynaklanmaktadır, bazı ülkelerde ise sanayinin gelişmemiş olması bu durumu tetiklemektedir.

Analistler ve politikacılar sık sık elektriğin, düşük karbonlu ekonomiye geçişi sağlayacağını iddia etseler de, şimdiye kadar değişimin sadece sınırlı kanıtı var. Bilgisayarların, telekomünikasyonun ve ev aletlerinin çoğalmasına rağmen, elektrik, 2000'den beri nihai enerji tüketimindeki payını çok az genişletti. Az sayıda elektrikli otomobil ve taşımacılık sektörünün diğer bölümlerinde artan elektrik kullanımı henüz önemli bir fark yaratmadı. UEA'ya göre, 2017 yılına kadar elektrik, ulaştırma sektöründeki nihai enerji tüketiminin %1'inden azına katkıda bulundu.

Şu an ve öngörülebilir gelecek için, iki farklı piyasa var: Bunlardan biri, elektrik enerjisinin doğal enerji kaynağı olduğu hafif sanayiden oluşan piyasa, diğeri ise ulaştırma sektöründen, ağır sanayiden ve ısı tedarikinden oluşan daha büyük bir piyasa. Piyasada, elektrik, tüketilen kömür, petrol ve doğal gazın sadece %19'unu sağlıyor, gerisi hidrokarbonların yanmasından geliyor. Gelişmekte olan piyasalarda, temel enerji ihtiyaçlarını karşılamak için elektrik talebi artmaya devam ediyor. Gelişmiş piyasalarda ise, elektrik talebindeki düşüş, geçici olmayabilir.

Elektrik çok önemli bir enerji arz kaynağı olmaya devam ediyor, ancak endüstri para kazanamayanları pazar dışında bırakmak için yeniden yapılanma ile karşı karşıya. Şirketler, tüketicilerle, yeni altyapı ve kapasiteye yapılan yatırımın neden gerekli olduğunu, fiyatların neden temel maliyetleri yansıtması gerektiğini ve yatırımcılara makul bir getiri oranı sağladığını gösteren yeni bir anlaşma yapmalıdır.